

Motion till riksdagen 2009/10:Sk306

av Oskar Öholm (m)

Civilstånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om civilstånd.

Motivering

Att äktenskapet som samlevnadsform fortsätter att vara populärt syns tydligt i statistiken; bara under 2008 gifte sig fler än 50 000 par i Sverige. Trots att samhället förändras håller alltså äktenskapet ställningarna som populär och för många självklar samlevnadsform. Sedan 2009 har också begreppet äktenskap utvidgats till att omfatta par av samma kön.

Vad som emellertid är lika uppenbart är att skilsmässorna också är populära. Fler än 20 000 par ansökte under 2008 om skilsmässa. Lagstiftning, attityder och traditioner har förändrats snabbt, vilket också det blir tydligt vid en titt i statistiken. I början av 1940-talet skilde sig färre än 3 500 par per år.

I ett modernt samhälle väljer människor rimligtvis själva vilken samlevnadsform som passar bäst. För många är samboförhållanden det självklara valet, för andra är äktenskap ett naturligt steg att ta när man väl bestämt sig för att man vill leva tillsammans. För somliga har äktenskapet en religiös innebörd medan det för andra mer krasst betraktas som ett juridiskt avtal för att reglera samlevnaden mellan två personer. Det finns förmodligen många skäl till att äktenskapet fortsätter att vara populärt i världens kanske mest sekulariserade land. Ett av dem handlar rimligtvis om att lagstiftningen förändrats flera gånger för att på ett bättre sätt spegla tidens värderingar. Otrohet var länge ett lagbrott. Att skilja sig var länge inte bara förknippat med skam, det var dessutom ganska krångligt.

I Sverige finns idag nästan 900 000 personer med civilståndet skild. Uppgift om civilstånd framgår av folkbokföringen och återges bland annat i alla svenskers självdeklaration. Civilstånd markerar en persons familjerättsliga

Fel! Okänt namn på

ställning. I juridisk mening kan man vara ogift, gift eller registrerad partner, änka, änklingspartner eller efterlevande partner och skild eller skild partner. Ogift gäller den som aldrig varit gift eller registrerad partner medan en persons civilstånd efter en skilsmässa fortsätter att vara skild fram till dess att personen gifter sig igen. Det är högst tveksamt om dagens ordning är rimlig. Att i olika register skilja gifta från icke gifta är fullt begripligt, till exempel av skatteskal. Däremot är det svårt att finna juridiska eller skattemässiga argument för att registrera medborgare som skilda år efter år. När nästan 900 000 svenskar har civilståndet skild bör det därför övervägas om uppgiften om civilstånd kan förändras och moderniseras.

Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag på hur lagstiftningen kan förändras i enlighet med motionen.

Stockholm den 1 oktober 2009

Oskar Öholm (m)